

Яснолоб І.О.

к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права

e-mail: ilona.yasnob@pdau.edu.ua

Полтавський державний аграрний університет,

м. Полтава, Україна

DOI: <https://doi.org/10.31210/ab2026.16>

НІТРАТНА ДИРЕКТИВА ЄС: СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Імплементція Нітратної директиви є важливим кроком для України на шляху до сталого розвитку аграрного сектору та інтеграції в європейське правове поле. Цей нормативний акт спрямований на запобігання забрудненню водних ресурсів нітратами з сільськогосподарських джерел, що має безпосередній вплив на екологічну безпеку та здоров'я населення.

В Україні процес адаптації до вимог директиви розпочався з ухвалення методики визначення зон, вразливих до накопичення нітратів, та правил щодо забезпечення родючості ґрунтів і застосування агрохімікатів. Проте, визначення всієї території країни як вразливої зони викликає дискусії серед аграріїв та екологів. З одного боку, це дозволяє встановити єдині стандарти для всіх регіонів, з іншого – може створити додаткове навантаження на фермерів, особливо в умовах воєнного стану [1].

Нітратна директива ЄС впливає на розвиток інвестиційних проєктів в аграрному секторі України, адже її імплементція вимагає від аграріїв впровадження нових екологічних стандартів у виробництві. З одного боку, це створює виклики, пов'язані з додатковими витратами на модернізацію виробничих потужностей, запровадження ефективних систем зберігання та утилізації органічних добрив, впровадження моніторингу вмісту нітратів у ґрунтах та воді. Але з іншого боку, такі зміни стимулюють розвиток технологічно обґрунтованих інвестиційних проєктів, спрямованих на сталий розвиток сільського господарства. Інвестори дедалі більше зацікавлені у проєктах, що відповідають вимогам екологічної безпеки та стандартам ЄС, оскільки ці фактори відкривають можливості для експорту продукції до європейських ринків. Крім того, запровадження вимог директиви формує чіткі «правила гри», що зменшує ризики для інвесторів і забезпечує прозорість ринку. Таким чином, Нітратна директива і вимагає значних змін у веденні агробізнесу, проте водночас створює підґрунтя для появи нових інвестицій, розвитку інноваційних рішень і посилення конкурентоспроможності українського аграрного сектору на глобальному рівні [2].

Імплементція Нітратної директиви ЄС має важливе значення для зміцнення продовольчої безпеки в Україні, оскільки вона спрямована на зменшення рівня забруднення ґрунтів та водних ресурсів нітратами – однією з основних загроз якості харчових продуктів. Дотримання екологічних норм при використанні органічних та мінеральних добрив дозволяє виробляти більш

безпечну, екологічно чисту продукцію, що напряму впливає на здоров'я населення та зменшує ризики харчових отруєнь. Крім того, збереження родючості ґрунтів завдяки контролю за виробництва в довгостроковій перспективі. У свою чергу, це гарантує постійний доступ до якісних продуктів харчування, що є одним із ключових елементів продовольчої безпеки. Директива також стимулює впровадження систем управління добривами, сівозміни та технологій точного землеробства, що знижує залежність аграрного виробництва від зовнішніх ресурсів і підвищує його ефективність.

Отже, впровадження норм Нітратної директиви не лише відповідає екологічним вимогам, але й слугує важливим чинником підвищення якості життя населення шляхом забезпечення безпечного та стабільного продовольчого середовища.

Список використаних джерел:

1. Белкіна М.А. Нітратна Директива: крок до сталого розвитку аграрного сектору України. *Агробізнес сьогодні*. 2025. URL: <https://agro-business.com.ua/zberezhennia-hruntu/item/32237-nitratna-dyrektyva-krok-do-staloho-rozvytku-ahrarnoho-sektoru-ukrainy.html>
2. Орлова Наталія, Сіденко Юлія. Виклики сталого розвитку аграрного сектору України: стратегічні пріоритети уряду. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2024. Вип. 8. С. 91-97.